

יום ד', י"ג בכסלו תשס"ו (14 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום אנחנו חוזרים לראיון עם **ד"ר אבי אלקיים** [ר' הדף מיום ב'], שגישתו לחקר ולימודי קבלה שונה מזו של **גרשום שלום** [ר' הדף מיום א']:

החזון הניאו-שבתאי של אבי אלקיים -

אלקיים ידוע כמומחה בשבתאות וברעיונותיו של נביא השבתאות נתן העזתי. הוא עוסק גם בתחום הקשרים שבין המיסטיקה היהודית והסופית המוסלמית. "לדעתי, השבתאות וגם הפרנקים שבא בעקבותיו היו תופעות חיוביות בהחלט, ואפילו חיוניות להתפתחות תרבות עם ישראל שמנעו ממנו לקפוא על שמריו ולהתנוון - בוודאי השבתאות כפי שהתפתחה באימפריה העות'מאנית שלמעשה פיתחה רעיונות שונים של המיסטיקה הסופית המוסלמית. ובכך, **אני הולך בניגוד לגרשום שלום** שכלל לא הבין את השבתאות, לפחות זאת המזרחית, וראה אותה רק במשקפיים מערביים ופרוטסטנטיים. שלום ורוב חוקרי הקבלה האחרים לא באמת הבינו מה זה השבתאות.

השבתאות כיום קיימת בצורת כת "**הדונמה**" בתורכיה [יש שאומרים שאטאטורק היה שייך לכת זו]. יצא לי להיפגש עם אנשיהם. הם היום בשלבי ניוון וירידה רוב הדור הצעיר שלהם עובר תהליכי "חילון" במסגרת החברה התורכית ויש סכנה אמיתית שהוא יתבולל ויעלם לחלוטין. יכול להיות שהשבתאות תפרח דווקא במקום אחר. אני רואה בתרבות ה"ניו-איג" קיימת היום בישראל מעין "ניאו שבתאות" דהיינו רוחניות יהודית שבמרכזה לא עומדים קיום התורה והמצוות. זאת רוחניות שלא שואבת את הלגיטימציה שלה מעולם ההלכה ונבנית ללא זיקה לעולם ההלכה. לדעתי זאת התפתחות חשובה וחיובית ביותר.

...עתידת תנועת ה"ניו-איג" צריך להיות בפיתוח קשרים הדוקים עם התנועה המיסטית הסופית שבאיסלאם כפי שעשו בעבר השבתאים. השגיאה הגדולה לדעתי של אנשי חקר היהדות בעבר הייתה שהם הקדישו את כל מאמציהם להתמודדות עם הנצרות והתעלמו לחלוטין מהאיסלאם. זאת היתה שגיאה שיש לתקנה. אנחנו יכולים לקיים קשרים חזקים עם האיסלאם באמצעות המיסטיקה המשותפת לשתי האמונות. השאיפה שלי היא לצבוע את תנועת הניו איג' הישראלית בצבע מוסלמי סופי חזק שיחזק את הקשרים בין שתי הדתות הקרובות האלו. אני שואף למיסטיקה שיש בה משום המשכיות וגם של זרמים כמו הסופיות והקבלה והשבתאות. בכולם יש דברים טובים אבל שגם יהיו בה חידושים והתאמות למאה ה-21. ואולי השאיפה הזאת לקשרים הדוקים בין יהדות ואיסלאם מבטאת את הגעגועים שלי לעזה העתיקה שבה יהודים, נוצרים ומוסלמים כולם חיו בשלום ובאחוה. כל הקבלה היהודית נסמכת על המיסטיקה האיסלמית. **הרי בסיס הדת האיסלאמית** הוא אהבה לאל כמו אצל היהודים. וכי ברגע שהדיון בין ישראל לפלשתינים יעבור ממימדים פוליטיים לרוחניים ודתיים, ימצא פתרון." [בפסק זמן זה, קוראים יקרים, הרשו לי לומר שמשפט זה אולי אחד המשפטים היחידים בראיון זה שאוכל להזדהות איתו. לא כן המשפט הבא...] "**כפי שגרשום שלום הבין: היהדות זה לא מקרא ולא תלמוד ולא פילוסופיה ולא מדרש ולא פיוט. זה בראש ובראשונה וכמעט אך ורק קבלה. ושלא תהיה שום טעות בעניין הבסיסי הזה...**"

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של **כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם** בתוך שאר חולי ישראל, **ולשלומם של כל חיילי צה"ל**